І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
(201) 434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
(212) BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 230. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 14-го ГРУДНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, DECEMBER 14, 1972 No. 230. VOL. LXXIX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Середа, 13 грудня 1972

СПІЛКА ЗАЛІЗНИЧНИКІВ ДОМАГАЄТЬСЯ, щоб управління страйкуючої Лонгайлендської залізниці підвищило робітникам і службовцям платню на 28 відс., кажучи, що й тоді насправді та підвишка реально буде становити лише 7.7 відс., бо підвищено відрахування на пенсію тощо. Управління залізниці не погоджується на таку підвишку, бо довелося б удвічі підняти ціну на квитки. Страйк триває.

ВИДАТНИЙ ПОЕТ І НАУКОВЕЦЬ Марк Ван Дорен помер у Торрінґтоні, Конн., проживши 78 років. У 1940 році за „Збірку поем" він одержав нагороду Пулітцера, у 1957 р. був президентом Американської Академії Літератури й Мистецтва. Любив природу, любив людей і любив Америку.

ХОЧА КУБИНСЬКІ ПОЛІТИЧНІ ВТІКАЧІ масово прибувають головно на Флориду, куди їх також перевозять літаками з Куби за американські кошти, все таки далеко не всі кубинці оселюються на Флориді. Тільки у стейтах Північна Дакота і Вайомінґ немає кубинських втікачів, є вони навіть на Алясці, щоправда лише 56 осіб. Усіх кубинців у ЗСА є тепер понад 612 000 осіб, на Флориді живуть понад 250 000, у Ню Йорку майже 100 000 осіб.

У ПІВДЕННІЙ ЕСПАНІЇ ВІДНАЙШЛИ ще у вересні цього року тіло мужчини, що його зідентифіковано, як 48-річного американського громадянина чеського роду Казимира Казана - Комарека, якого арештували були в Чехо - Словаччині у жовтні 1966 р., коли він вертався з Москви, з наради представників різних летунських агенцій, літаком до Парижу: большевики зумисне скерували той літак до Праги, де на летовищі агенти вже ждали на Комарека. Йому закинули шпигунство, але внаслідку енергійних американських заходів — звільнили його. Проте він недовго побував в Америці, бо у жовтні минулого року залишив свою дружину і п'ятеро дітей у стейті Массачусетс та перенісся до Европи. Він виринув в Еспанії, але дальші подробиці його життя і праці не ясні. Американський консулят у Мадриді з невідомих причин занедбав негайно повідомити Вашинґтон про віднайдення тіла Комарека. Причина його смерти покищо не з'ясована.

В ІЗРАЇЛІ АРЕШТУВАЛИ дальших 17 осіб під закидом причетности до шпигунської сіті в користь арабської Сирії. Таким чином усіх арештованих в цій афері — вже 38 осіб. В Ізраїлі велике порушення виявленням тієї поганої афери.

ЯПОНСЬКІ СОЦІЯЛІСТИ ВИЯВИЛИ, що вони створять бльок з комуністами для спільної опозиції проти консервативного й проамериканського уряду прем'єра Какуї Танаки. Урядова Ліберально - демократична партія матиме в новому парляменті разом з „незалежними" 282 мандати, соціялісти 118 і комуністи 38. Соціялісти й комуністи підвищили свій стан посідання в парляменті не так за кошт Ліберально - демократичної партії, як партії буддистів і правої групи соціялістів.

ІТАЛІЙСЬКО - ІРАНСЬКА АРХЕОЛОГІЧНА ЕКСПЕДИЦІЯ ВІДКОПАЛА у південно - східньому Ірані ціле місто, засноване — за твердженням археологів — між 2900 і 1900 роками перед Христом. Себто — те місто нараховує близько 5000 років і є найстаршою того роду розкопалиною у світі. Відкопали будинки з дверми, вікнами і сходами, з багатим посудом всередині. Знавці вважають, що це одна із найцінніших знахідок нових часів, які свідчать про людську культуру і цивілізацію.

УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ

На встановлення трьох катедр потрібно	**$1,800,000.00**
Останньо вплинуло	**$ 10,925.00**
Досі зібрано разом	**$1,537,132.50**
ДО КІНЦЯ ЦЬОГО РОКУ ЩЕ ТРЕБА ЗІБРАТИ	**$ 262,867.50**

Більші пожертви зложили: М. М. (колишній Український Січовий Стрілець), Торонто, Канада — 4,000.00 дол.; д-р Б. Масик, Сильванія, Огайо — 1,000.00 дол.; Марта і д-р Богдан Цимбалісті, Джеймсбурґ, Н. Дж. — 715.00 дол.; по 250.00 дол.: Ольга й Іван Вербовські, Лонг Айленд Сити, Н. Й., Ліда і Ніґель Вілсон, Форт Лі, Н. Дж.; по 200.00 дол.: Розалія і Маріян Бартошик, Адельфай, Меріленд, Наталія і д-р Іван Головінські, Самерсет, Н. Дж., Станислава і д-р Ірена Н. Гребеняк (в пам'ять бл. п. Івана Гребеняка — мужа-батька і бл. п. Романа Гребеняка — сина-брата), Людонвіл, Н. Й., Ева Дупляк, Вудсайд, Н. Й., Богданна і Володимир Слиж, Вудсайд, Н. Й., Марія і д-р Михайло Стефанів, Натлі, Н. Дж., д-р Михайло Шиґера, Менвіл, Н. Дж.; Андрій Зварун, Кокейвіл, Меріленд — 170.00 дол.; Оксана і Роналд Маррісі, Чикаґо — 150.00 дол.; Юрій Дутка, Ірвінґтон, Н. Дж. — 105.00 дол.

По сто долярів зложили з Канади: Анна Петрик (Альберта), Українсько - Канадська Дослідна Фундація (Торонто); з Джерзі Ситі, Н. Дж.: Григорій Бура, Галина і Василь Гаврилюки, 71-ий Відділ Союзу Українок Америки, Осередок Спілки Української Молоді Америки; Мирон Осадца і 245-ий Відділ УНСоюзу в Трентоні; інж. Олег Ґелемей (Кліфтон), Марія й Богдан Федик (Розел); з Ню Йорку, Н. Й.: Ярослав Воловодюк, Ярослава й Мирон Левицькі, А. і М. Олійник, Стефанія і Михайло Шипула, Теодозій Шлапак, Михайло Миськів (Боффало); зі стейту Меріленд: Марія і Володимир Стельмах (Балтімор), Сестрицтво Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії — 290-ий Відділ УНСоюзу в Куртіс Бей, Мд.; зі стейту Пенсильвенія: Теодозія і Михайло Ґаладза (Ембридж), Наталія Пойда (Філядельфія), Й. Іван Яворський - Ґольдич (Фініксвіл), Петро Ярема (Ню Кест); Люся Мінкович (Ґриніч, Кон.); Ірена й Омелян Маціна (Клівленд, Огайо); Марія Чировська (Повтакет, Ровд Айленд).

Пожертви на Центр Українських Студій в Гарварді можна відтягати від оподаткування.

Чеки виставляти на Ukrainian Studies Fund та пересилати на адресу: Harvard University, Room 208, 1737 Cambridge Street, Cambridge, Mass. 02138.

АСТРОНАВТИ З „АПОЛЛО-17" ПРОВЕЛИ ДРУГУ ЕКСКУРСІЮ В ОКОЛИЦЮ ЇХНЬОГО ПРИЧАЛЕННЯ НА МІСЯЦЬ

Гюстон. — Провівши після свого прибуття на Місяць першу семигодинну екскурсію на схід від місця їхнього причалення і заклавши подорозі вибухові речовини для розриву поверхні і простеження місячного нутра, астронавти із залоги „Аполло-17" капітан Юджин Сернан і геолог д-р Гаррисон Шмітт вернулися до своєї модулі „Челленджера", щоб впорядкувати й запакувати зібраний під час екскурсії матеріяли і відпочити перед другою екскурсією. Відбулася ця друга екскурсія в південно-західню околицю долини їхнього причалення у вівторок 12 грудня, починаючи від год. 6.33 по полудні східнього часу і тривала знову сім годин. В часі тієї екскурсії, що відбувалася з допомогою привезеного астронавтами із собою спеціяльного місячного вегікулу - ровера, Сернан і Шмітт досліджували далі місячний ґрунт, збирали його зразки, звертаючи особливу увагу на великі скельні брили, що скотилися здогадно із вершків високих гір і які можуть бути найстаршим — на яких чотири більйони років давности — матеріялом, із якого постав Місяць. Досліджували астронавти також підніжжя високої на 7 000 стіп гори на південь від місця їхнього причалення. Третя їх екскурсія — на північний захід — була призначена на середу 13 грудня. В час відбування другої екскурсії, третій астронавт комодор Роналд Івенс кружляв у командній кабіні „Америка" в орбіті навколо Місяця. Головним його завданням було досліджування з допомогою спеціяльно заінстальованих в командній кабіні радіоапаратів місячного підґрунтя до глибини яких три четвертих мілі з метою встановити, із якого матеріялу складається це підґрунтя під місячними безводними „морями". Досі вважали, що це підґрунтя складається із концентрації метеоритних решток або ж і вулканічної ляви.

Контроля цін та заробітних платень в ЗСА буде продовжена

Вашингтон. — Джордж П. Шулц, секретар скарбу, поінформував, що президент Ніксон плянує просити Конґрес продовжити на черговий рік контролю цін та заробітних платень в ЗСА. Як відомо, ця контроля мала б закінчитися 30 квітня 1973 р., але з уваги на те, що досі не повелося в бажаній мірі знизити позему інфляції, Президент вважає, що необхідні дальші заходи, щоб протидіяти інфляційним тенденціям. Крім того президент Ніксон зарядив заморожения набору нових федеральних службовців, а також підвишки в платнях на „екзекутивних позиціях". Президент плянує відбути небавом широкі консультації з представниками бизнесу, робітництва та урядових агенцій в справах ефективної економічної контролі та плянування. Не зважаючи на різні натиски, заплановані витрати будуть нижчі від пропонованих Конґресом на останній сесії і не перевищать 250 біл. долярів. В січні 1973 р. през. Ніксон передасть на розгляд Конґресу проєкт бюджету на 1973-74 роки. Секретар Шулц поінформував, що проєктований новий бюджет буде в межах сподіваних прибутків, які повинні б бути при збереженні в цілій країні рівня безробітних на висоті 4 відсотків всього числа працездатних осіб. Конкретно, мова йдеться про прибутки у 1974 р. на суму до 270 біл. долярів. Рівень безробіття в ЗСА під сучасну пору сягає 5.2 відсотків.

ПАБНА організує протимосковську маніфестацію

Ню Йорк (Я. С.). — Совєтський Союз переводить в цьому році широко закроєну й інтенсивну підготову до святкувань 50-річчя створення т. зв. „добровільного" об'єднання України та інших „республік" в Союз ССР. Тому, що в підневільній УССР український нарід не має змоги викривати фальш і облуду большевицьких ватажків на Кремлі і сказати всьому світові правду про дійсний стан речей в новітній тюрмі народів, званій СССР, завдання це мусить перейняти українська еміграція у вільних країнах світу. З цією метою Нюйоркський Відділ ПАБНА організує в п'ятницю 29-го і суботу 30-го грудня цього року протисовєтську маніфестацію. В пляні акції передбачено, м. ін., масове роздавання летючок в усіх головних пунктах Ню Йорку і кавалькаду самоходів з транспарентами і гучномовцями. З огляду на те, що до успішного переведення маніфестації потрібна активна піддержка української громади — а в першу чергу української молоді, що проживає на терені міста і околиць, побажаним є, щоб особи, раді допомогти в здійсненню цієї важливої маніфестації, зголошували свою участь в акції роздавання летючок і в кавалькаді самоходів. Зголошуватися можна щоденно на телефон число (212) 855-2319 від години 6:00 по обіді до 12:00 вечером і на телефон число (212) 899-6754 від год. 6:00 по обіді до години 10:00 вечером. Часу до маніфестації залишилося небагато, тому зголошувати участь в ній треба можливо як найскоріше.

Українці католики в Чикаґо в обороні самоуправи своєї Церкви

Чикаґо. — (М. С.) — В неділю 9-го грудня 1972 р. вірні в українських католицьких церквах Чикаґо й околиці підписали тисячі листів до Папи Павла VI, до голови УКЦеркви Блаженнішого Верховного Архиєпископа Йосифа Сліпого, до Владики Амврозія Сениншина, митрополита для українців католиків в ЗСА, і до Владики Ярослава Ґабра, єпископа для українців єпархії св. Миколая, відкидаючи намагання секретаря стану кардинала Війо заперечити самоуправні права УКЦеркви в його відомому листі до українських Владик. В листах до Папи Павла VI, вірні між іншим пишуть: „Ми, українці католики свято-миколаївської єпархії з осідком в Чикаґо, дуже стривожені останнім листом секретаря стану кардинала Війо до українських Владик. Нас тривожить неприхильне становище в цьому акті до справедливих та слушних привілеїв і прав многострадальної Української Католицької Церкви, до її самоуправности в нерозривному зв'язку із Вселенською Церквою. З приводу цього листа заявляємо повну відданість і підтримку Голові УКЦеркви Їх Блаженству Верховному Архиєпископові Йосифові VII, Постійному Синодові, усім Ієрархам, об'єднаним у ста-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЗАПОВІДАЮТЬ ШВИДКИЙ КІНЕЦЬ ВІЙНИ У В'ЄТНАМІ

Париж. — У вівторок 11 грудня відбулися у Парижі аж три наради американських дипломатів з представниками Північного В'єтнаму. Найголовнішою з них була коло 4-годинна конференція, в якій поруч із Генрі Кіссінджером та генералом Александром Гейґом взяли участь також голова американської делеґації на „звичайній" Паризькій конференції про В'єтнам, амбасадор Вілліям Портер, і заступник асистента державного секретаря для азійських справ, Вілліям Суллізан. Амбасадор Портер і В. Сулліван конферували теж окремо з головою північнов'єтнамської делеґації на Паризькій конференції Хуаном Туї, а ще окремо нараджувались „техніки" з обох сторін, які старалися вкласти всі договорені пункти в леґальні рямці офіційного договору. За газетними твердженнями — не поладнано ще остаточно таких спірних справ, як проблема суверенітету у Південному В'єтнамі після проголошення перемир'я. Президент Південного В'єтнаму Нґуєн Ван Тіє наполягає, щоб в тексті договору підкреслено, що єдиним сувереном залишається його уряд, — комуністичний підпільний В'єтконг, підтримуваний Північним В'єтнамом, рішуче цьому противиться. Не відомо ще теж, як остаточно буде поладнана справа політичних в'язнів у Південному В'єтнамі, які у величезній більшості є комуністами, безпосередньо або посередньо причетними до підпільного В'єтконґу. Заповідають, що асистент президента Ніксона Г. Кіссінджер сьогодні-завтра прилетить до Вашинґтону для остаточного звітування президентові Ніксонові. Не відомо ще теж, хто полетить до Сайгону, щоб остаточно вирішити справу підписання договору про перемир'я також президентом Південного В'єтнаму, який все ще займає опозиційне становище. Але його промова з-перед двох днів, в якій він запропонував перемир'я у зв'язку із Різдвяними святами, звільнення всіх воєнних полонених і переговори з В'єтконґом, не зустріла прихильного відгуку. Комуністи з місця відкинули ту пропозицію, а з американського боку півофіційно окреслили її, як „замало і запізно".

В ОН дискутували питання Прав Людини і незалежности колоніяльних країн

Об'єднані Нації, Ню Йорк. — 10 грудня міжнародна спільнота держав відзначала річницю з дня схвалення Об'єднаними Націями Загальної Декларації „Прав Людини. Якраз напередодні цієї дати 3-ій Комітет ОН розглядав деякі аспекти практичного застосування постанов цієї Декларації, а 12 грудня на форумі Генеральної асамблеї ОН розглянено дві конкретні пропозиції згаданого комітету. Перша із них стосувалася „прав людини в час збройних конфліктів", а точніше „охорони журналістів, виконуючих небезпечні завдання в районах збройних конфліктів". Друга пропозиція мала ширший характер і стосувалася „важливости загального здійснення прав народів на самовизначення та скорого надання незалежности колоніяльним країнам і народам — для ефективної ґарантії і пошанування прав людини". На пропозицію 3-го Комітету перше питання має бути включене в програму праці 28-ої сесії ОН у сформулюванні, що його затвердив комітет. Другу пропозицію Генеральна Асамблея ОН схвалила, враховуючи, як відзначено в мотивації, „пекучу потребу, згідно з постановами Чартеру Об'єднаних Націй, дати максимальну матеріяльну, гуманітарну і моральну допомогу населенню звільнених районів, колоніяльним територіям, а також територіям під чужоземним пануванням". В часі дискусії багато було мови про порушування прав людини на територіях під пануванням „расистських режимів" Портуґалії та Південної Африки, була мова про Порторіко, де, мовляв, „існує колоніяльна ситуація", але, очевидно, ніхто, навіть безпосередньо заінтересовані держави, не підняли, наприклад, питання порушування прав людини в СССР, наявного в сьогоднішній час. Що більше, за пропозицією в справі пошанування прав людини на „території під чужоземним пануванням" голосували представники . . . колоніяльної імперії СССР зі своїми підручними підголосками з делеґацій Української та Білоруської ССР.

Проф. І. Телюк найменований на надзвичайного професора

Проф. Іван Телюк

Ню Гейвен. — Проф. Іван Телюк, заступник головного предсідника УНС, професор економічних наук в Ню Гейвенському Університеті, дістав підвищення до звання надзвичайного професора внаслідок його педагогічної і наукової праці в цій вищій школі. З початком весняного семестру він викладатиме в Graduate School цього університету. Крім педагогічної праці проф. І. Телюк є членом найбільш важливих академічних комісій: промоцій, курікулюм, академічного рівня, дорадчої комісії педагогічного департаменту та від трьох років є членом Сенату університету. Минулого року посадник міста Ню Гейвен найменував проф. І. Телюка членом Плянувальної комісії міста Ню Гейвену, на місце проф. Джеймса Тобіна, світової слави економіста з Єйлського університету. На останньому засіданні Політичної Ради УККА 9 грудня ц.р. проф. І. Телюк був вибраний на голову Економічної комісії. В 1970 році, заходом Школи Екзекутивного Вишколу при Ню Гейвенському університеті була видрукувана брошурка „Малі підприємства в теперішньому часі", авторства проф. І. Телюка. Тепер він працює над дисертаційною працею про „Ринковий соціялізм". Від кількох років проф. І. Телюк також викладає, як професор-гість, в Альбертус Маґнус коледжі, відомій дівочій школі в Новій Англії.

✓ У Західній Німеччині науковці, співпрацюючи з Асоціяцією Покупців, уже підрахували, що за період різдвяно - новорічних святкувань населення „поважчає" на 36 000 тонн товщу — від переїдження.

СССР „відзначає" річницю прийняття Загальної Декларації Прав Людини

Об'єднані Нації, Ню Йорк. — У зв'язку з 24-ю річницею схвалення Об'єднаними Націями Загальної Декларації Прав Людини совєтська делеґація рішила використати цю нагоду для того, щоб розреклямувати, як в СССР „зберігаються основні права людини" у противагу до, нібито, фактів „топтання основних прав людини імперіялістами". Це зроблено у тому самому дусі, в якому написана в московських „Известиях" з 10 грудня „комеморативна" стаття якогось Геннадія Дейніченка. Повний текст цієї статті був поширений на форумі ОН і переданий для преси під назвою „День людських прав". У совєтській інформації говориться, що „в той час, коли ми сьогодні пригадуємо про ці документи (щодо прав людини) те, яку довгу та шляхетну боротьбу веде людство, щоб встановити всюди непорушні права людини, ми не сміємо забувати про іншу справу, а саме, що користування з цих прав заперечується для мільйонів людей на нашій планеті . . . Імперіялізм безсоромно топче під ногами права людини, позбавляє багатомільйонові загони робітників їхніх політичних свобід, заперечує їм основні соціяльні і економічні права, як, наприклад, прав на працю. В'язні концентраційних таборів в Південній Африці та Ульстері, політичні в'язні в Портуґалії та Греції, жертви расизму за океаном (тобто в ЗСА), мільйони людей без даху над головою, без хліба і праці — все це гіркі овочі політики і практики імперіялізму. Все це, відзначають совєтські чинники, грубо противиться принципам та ідеалам Загальної Декларації Прав Людини, а одночасно агресивна зовнішня політика імперіялізму являється найголовнішим порушенням цієї Декларації . . . Совєтський Союз находиться в авангарді боротьби за права лю-

(Закінчення на стор. 3-ій)

А. Шіфрін: СССР — суцільна тюрма

Ню Йорк (В. Л-ць). — Старанням Організацій Визвольного Фронту в ЗСА Авраам Шіфрін, довголітній в'язень московських концентраційних таборів, приятель Юрія Луцкевича, прибув, почерез Канаду, до ЗСА і стрінувся з українською громадою на окремо зорганізованому великому публічному вічу в Українському Народному Домі в Ню Йорку в суботу, 9-го грудня ц.р. Перед тим, в п'ятницю 8-го грудня в Комодор Готелі А. Шіфрін мав зустріч з цілим рядом українських і американських журналістів та представників з інших поневолених націй на окремій зорганізованій Організаціями ОУВФ пресовій конференції, як про це вже інформовано.

Багатолюдне віче в суботу відкрив з рамені ОУВФ д-р О. Соколишин і попросив до президії, крім гостя А. Шіфріна, д-ра С. Галамая, проф. І. Вовчука, адв. Романа Гуглевича, д-ра А. Дочева, д-ра В. Савчака і Ларису Лозинську. Керував вічем, виголосивши відповідне вступне слово, д-р С. Галамай, який привітав і представив Гостя з Ізраїля. А. Шіфрін, праці якого друкувались на сторінках „Свободи", вже відомий українській читацькій громаді. Можна тільки додати, що А. Шіфріна арештувало КГБ в 1953 році і обвинувачено його в жидівсько-американському шпигунстві. Військовий трибунал засудив його до розстрілу, але присуд замінено на 25 років ув'язнення. Відбув 10 років концтаборів. В 1970 р. Шіф-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЗАКЛИК ДО ЧЛЕНІВ І НЕ-ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ

В місяці грудні підприємства, приватні особи й родини приготовляються до замкнення рахунків, щоб не залишити на Новий Рік невиконаних завдань, несповнених плянів.

Це повинно відноситися у першу чергу до життьового забезпечення. Дбайливій людині не слід відкладати на другий рік забезпечення свого й своєї родини не тільки тому, що кінчається рік, але й також тому, що наша доля невідома. А відкладати забезпечення зв'язане з непевністю долі.

Тому закликаємо всіх, хто ще досі не забезпечений в Українськім Народнім Союзі, щоб негайно звернувся до місцевих союзових секретарів чи організаторів, або прямо до головної канцелярії УНСоюзу за порадою й допомогою в забезпеченні.

А тих, що є членами великої 88-тисячної громади УНСоюзу, закликаємо перевірити висоту свого забезпечення і якщо вона не відповідає потребам — у щасті і нещасті — цілої родини, негайно підвищити її до висоти, яка дає правдиве забезпечення, а не лише сповидне. Часом бо гірше мати недостатнє забезпечення, як взагалі його не мати. Номінальне забезпечення витворює фальшиве почуття безпеки. Зокрема дораджуємо доповнити своє життьове забезпечення одною із 15-ти родів, та зокрема дуже дешевими і догідними грамотами термінового та акцидентового забезпечення.

Тому не входім, в Новий Рік з „незакінченим бизнесом" життьового забезпечення, але забезпечім себе і своїх рідних ще сьогодні!

Український Народний Союз

ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УНС

МЕТА НА ГРУДЕНЬ	— 700 НОВИХ ЧЛЕНІВ
РАНІШЕ ОДЕРЖАНО	— 61 ПОДАННЯ
ТЕПЕР ОДЕРЖАНО	— 41 ПОДАННЯ
ДО ЗДОБУТТЯ	— 598 НОВИХ ЧЛЕНІВ

В останніх днях подання про прийняття нових членів надіслали:

Іван Петрунцьо (Відділ 78) — 5, Дмитро Галонжка (В. 307) — 4, Йосиф Сидор (В. 90) — 3, Іван Зварич (В. 287) — 3, Стела Раан (В. 171), д-р Атанас Слюсарчук (В. 174), Василь Романишин (В. 254), Лев Кусяка (В. 291), Йосиф Ярема (В. 372), Василь Дідюк (В. 416), і Іван Кіґницький (В. 430) — по 2; Богдан Вовчик (В. 35), Мирослав Демчук (В. 76), Люба Басько (В. 94), Михайло Остап (В. 176), Омелян Твардовський (В. 214), Богдан Дейчаківський (В. 233), Петро Сильчак (В. 257), Михайло Гентош (В. 305), пастор Андрій Давидюк (В. 340), Степан Гавриш (В. 340), і Тома Хрозтям (В. 422) — по одному членові.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

КГБ в наступі

Не зважаючи на дедалі виразніші назверхні вияви коекзистенції між Совєтським Союзом і Заходом, зокрема із ЗСА, як і на різнорідні совєтські заграванця в культурних ділянках із західніми країнами, совєтський режим застосовує у внутрішній політиці, зокрема у відношенні до поневолених народів і їх провідних діячів, усе гостріший і безоглядніший поліційний та судовий терор. Щоб застрашити можливих прихильників і симпатиків дисидентського руху, органи КГБ перейшли до відкритих, а то й перфідних засобів, не гребуючи недозволеними методами психічного ламання волі ув'язнених людей або застосовуючи провокацію, щоб втягнути дисидентських діячів у сутичку з міліцією або підкинути їм у мешкання компромітуючі матеріяли. Зламавши волю ув'язнених фізичними знущаннями, впорскуванням хемікалій чи погрозами, КГБ примушує в'язнів обтяжувати їхніх друзів із дисидентського руху, підтверджувати зфабриковані проти них слідчими обвинувачення і так ліквідувати рух спротиву. Прикладом такого ламання можуть бути покаянні заяви Зіновії Франко, Л. Селезненка, М. Холодного, який обтяжив своїми зізнаннями ряд арештованих діячів в Україні, і недавно „каяття" арештованого у Москві Петра Якіра, який почав розкривати „підривну діяльність" провідників і членів очолюваної ним Акції оборони прав людини й обтяжив своїми зізнаннями вже понад двадцять п'ять осіб, в тому числі найближчих співробітників.

Не зважаючи на ввесь терор, репресії й застрашування, органам московського КГБ не вдалося досягти поставленої їм ще в грудні минулого року мети: зліквідувати підпільні видання, як одне з головних джерел дисидентського руху. Самвидавні журнали — російськомовна „Хроніка поточних подій", „Український Вісник" та інші такого роду видання появляються далі, розкриваючи засяг, методи та цілі каґебівського терроризму і поширюючи ідеї свободи людини й народів. Немає виглядів, щоб цей рух вдалося режимові зліквідувати. Ряди засуджених на багаторічне ув'язнення незламних борців за людські і національні права збільшуються, але водночас загартовується їхня воля до боротьби і на місце тимчасово вибулих приходять нові борці й діячі.

Завдання вільного світу, а зокрема української спільноти у вільному світі, підтримати дисидентів у їхній боротьбі, розкриваючи злочинне обличчя народовбивців із московського ЦК КПСС і їхніх опричників із КГБ.

Смерть „Життя"

Минулого року припинив свою появу ілюстрований американський тижневик „Лук", хоч мав 7,368.000 примірників накладу. Раніше закрились першорядні змістом і формою тижневики „Сатардей Івнінґ Пост" і „Коллір". 20 грудня цього року появиться останнє число „Лайфу", одного з найбільших у світі тижневиків типу „родинного часопису", в якому найважливіші події у країні і світі з'ясовувано світлинами. У списку провідних американських періодиків „Лайф" стояв на третьому місці щодо свого поширення: він мав понад вісім з половиною мільйонів накладу. А проте, впродовж кількох останніх років його видавництво мало кругло 30 мільйонів долярів дефіциту, і тому рішено закрити його, дармащо ліквідація цього періодика, з якою пов'язана виплата належних платень за договорами праці, коштуватиме ще 7 мільйонів дол. Таким чином „Лайф" закінчив своє життя у різмірно молодому віці, проживши 36 років.

Це болюча для американської преси втрата. З американських щоденників у Ню Йорку зникли „Геральд Трибюн", „Ворлд Телеґрам енд Сан", „Джорнел - Америкен". Корчиться преса під ударами з різних сторін. Найбільше вбиває її телевізія, за нею їдуть високі поштові оплати, платні, інші адміністраційні кошти і високі кошти технічної продукції. Із зростом вимог читацької публіки треба вдосконалювати зміст і вигляд часописів та журналів, але використовування щораз нових осягів друкарської техніки вимагає теж щораз нових інвестицій. Цілий ряд американських часописів зліквідувався внаслідок затяжних страйків, під час яких вони втратили фірми, що давали оголошення, і читачів, що звернулись до інших часописів. На жаль, читачі не здають собі справи, яких великих коштів вимагає видавання часопису, тим паче таких розмірів і такої технічної досконалости, як періодики типу „Лайф".

Виклики і загрози теперішнього часу, з якими не дають собі ради навіть найбільші американські газети і журнали, ще з більшою силою відносяться до американської етнічної преси, отже й української. Велику відповідальність мають не тільки видавці наших газет, але і їх читачі та вся громада не допустити, щоб на великому вже цвинтарищі газет не опинилися і наші газети. Відомо ж бо, що газети самі не вмирають, їх убивають...

П. Феденко

ПАРАДОКСИ ДАВНІ Й СУЧАСНІ

Мюнхен. — Коли в Нюрнберзі, в Німеччині, 1945 року Міжнародний Трибунал судив „воєнних злочинців", Гітлерових міністрів і генералів, то в світі було чути, що вимагали поставити перед суд також Сталіна з його товаришами. Аджеж в руках урядів західніх великодержав — Америки й Англії — були документи міністерства закордонних справ Німеччини, які свідчили, що Гітлер і Сталін разом підготували другу світову війну, яку почав Гітлер агресією на Польщу 1-го вересня 1939 року. Сталін був вірним союзником Гітлера аж до 22 червня 1941 р., коли німецьке військо несподівано для Сталіна рушило на Схід. Однак, за правилом „переможців не судять", в нюрнберзькому трибуналі засідав совєтський прокуратор Руденко (без наших землячків-кар'єристів ніде не обійдеться!).

Уряд СССР попав у товариство переможців над Гітлером проти своєї волі: Сталін зовсім не збирався шкодити своєму союзникові — Гітлерові у війні проти „англо - французьких імперіялістів". Американський дипломат Джордж Кеннан звернув увагу в одній із своїх книг на непослідовність президента Рузвелта в другій світовій війні: Рузвелт „подарував" Сталінові його криводушну політику, що довела до світової війни.

Відомо, що Рузвелт на конференції трьох великодержав у Ялті, в лютому 1945 року, виявляв більше довір'я до Сталіна, ніж до англо - саксонського побратима Черчілла; Рузвелт уважав Сталіна за добрягу, „дядька Джо". Американський посол у Москві Джон Буллітт зовсім інакше оцінив характер Сталіна: він назвав цього самозваного „вождя світового пролетаріяту" в тижневику „Лайф" „кавказьким бандитом"... Однак, сталося, що висланці цього „бандита" судили в Нюрнберґу німецьких „бандитів" за злочини, спільно доконані. Виходить, що богиня справедливости — Теміда зовсім сліпне, коли доводиться судити злочинців у міжнародних трибуналах.

Як відомо, уряд Німецької Федеративної Р е с публіки ще за прем'єра Аденауера погодився заплатити значні суми грошей державі Ізраїль як відшкодування за мільйони жидів, замучених за влади Гітлера в Німеччині під час другої світової війни.

Раз в німецькому товаристві, при чарці вина, була розмова на цю тему, і я сказав, що римляни - окупанти Палестини — поводилися в цій провінції немилосердно і за проконсула Понтія Пилата замучили Ісуса Назаретського, якого, мов на глум, назвали царем Юдейським. Я додав, що за свої злочини в Юдеї римський уряд не заплатив жидам ніякого відшкодування, і сам Понтій Пилат, винуватець за криваві діла, помер спокійно в Тарраґоні, в Еспанії, в розкішній віллі, наповненій награбованими в Єрусалимі цінностями. І вже зовсім незаслужено цей жорстокий комісар імператора Каліґули попав навіть у християнську молитву — „Вірую", де згадується, що Ісуса Христа розп'ято „при Понтійському Пилаті".

— Чи є в світі справедливість?—питався я присутніх? — На це дав відповідь професор міжнародного права. Він сказав з іронією в очах: Бачите, римляни в той час не програли війни... — Вийшло й тут, що „переможців не судять".

Саме перед виборами до парляменту Західньої Німеччини, що відбулися 19 листопада 1972 р., нарада послів чотирьох великодержав-переможців у другій світовій війні видала заяву в Берліні про відповідальність урядів цих держав за долю Німеччини (федеративної і „демократичної", що є під комуністичною диктатурою). Після 1945 р. уряди Англії, Америки, СССР і Франції вирішили мати нагляд над розвитком у Німеччині, щоб там не відновився рух на подобу „націонал - соціялізму" Гітлера. Таким чином, і досі уряд СССР, де діє одна з найлютіших тираній в історії світу, має право дбати за безпеку для демократичного ладу в Німеччині...

Немає дня, щоб преса в Москві та в інших комуністичних столицях і провінціях не писала про вільне самовизначення народів, про суверенність і т. д. Однак, це право визнають московські вожді тільки для народів Азії та Африки, але в Европі „самовизначають" народи своїм способом. Наприклад, вирішив Сталін, що треба зробити в совєтській зоні Німеччини, навколо Берліну, другу „німецьку націю", союзну з Москвою, ворожу до мілітаризму, чисту від усякого націоналізму і зовсім несхожу на Німецьку Федеративну Республіку, де, мовляв, усе заражене фашизмом, імперіялізмом, реваншизмом... І в Москві і в комуністичному С х і д ньому Берліні зовсім серйозно пишуть цілі трактати про „дві німецькі нації": одну — комуністичну, бо в т. зв. Демократичній Республіці народне господарство належить компартії, а другу німецьку націю — „капіталістичну"... Тому, мовляв, не може бути мови про об'єднання цих двох „німецьких націй", бо вони різняться між собою як вогонь і вода.

Перед парафуванням договору про комунікацію між двома німецькими республіками велася довга дискусія між контрагентами на тему, чи є одна німецька нація. Східній Берлін цю єдність заперечує. Тому уряд Федеративної Республіки в Бонні обмежився тим, що послав до Східнього Берліну окремого листа, в якому сказано, що є одна німецька нація, яка може створити спільну

(Закінчення на стор. 3-ій)

Омелян Пріцак

ІПАТСЬКИЙ ЛІТОПИС ТА ЙОГО РОЛЯ У РЕСТАВРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ

(3)

З дальших приписок, що були на о с т а н н і х сторінках „Погодінського" списку (які збереглися також у Краківському списку), виходить, що той рукопис був власністю р о д у князів Четвертинських принаймні до 80-их років XVIII століття, хоч в міжчасі члени того роду прийняли католицизм і стали польськими патріотами, які брали участь у різних польських національних зривах. На Україні залишився цей рукопис аж до 1852 р., коли студент Київського університету (пізніше антиквар) С. І. Пономарьов продав його відомому російському історикові Михайлові Погодінові (1800-1875). Тільки після смерти Погодіна літопис перейшов до Публічної бібліотеки в С. Петербурзі.

Тому ми не бачимо причини зв'язувати той список з іменем Погодіна, а пропонуємо його назвати списком князів Святополк - Четвертинських, бо для них він переписувся у 1621 р.

V

Як сказано вище, „Погодінський" список відписувався з оригіналу, сторінки якого були в той час цілком поплутані. Ми знаємо цей оригінал — він тепер називається „Х л єбніковським" списком. Приписка на останній сторінці дає нам змогу встановити причину поплутання сторінок цього рукопису. З неї ми дізнаємось в першу чергу, що рукопис був уперше власністю якогось монастиря, ім'я якого витерте, напевно злодієм. Текст запису такий: „Написася бисть сия книга повелением божием до монасти...". Пізніше побачимо, що тим монастирем був, без сумніву, Лещ, родовий монастир князів Острозьких, які виводили свій рід від галицького короля Данила (помер 1264 р.). Тут треба додати, що Пинськ, як у княжій добі, так аж до XVIII століття був дуже багатим містом і керівним центром руської культури, причому власне Лещинський монастир грав там провідну ролю.

Зразу за тою припискою подана інша з ім'ям особи, що в її руках була деякий час та книга: „Єсть тепер его милости пана Витолта Мароца Логофета земли Молдавской". Тому, що ця приписка з погляду стилістики є доповненням першої, треба припускати, що логофет Витолт Мароц стер ім'я монастиря. Це припущення підтверджує така приписка: „Витолт логофет земли Молдавской сию книгу украл бил у отца наместника у Стецького на месте Кросник".

В Молдавській державі, яка до Сучавської трагедії Тимоша Х м е л ьницького (1653 р.) була у культурному відношенні епігоном Галицької держави і галицько-руської культури (з офіційною галицько - руською мовою) уряд логофета відповідав ранґою урядові прем'єр - міністра нових держав. Литовське ім'я „Витолт" дуже незвичне в Молдавії; у захованих там документах виступає тільки один Витолт, що був кілька разів логофетом у періоді поміж 1610-1620 рр. Він почав свою кар'єру як міністер третього воєводи з династії Могила (Мовіла) Констянтина УІІ (1607-1611), близького свояка пізнішого Київського митрополита Петра Могили (1632-1647); останній документ з його іменем походить із 15 марта 1620 р.

Можемо поставити гіпотезу, що з постанням нової мілітарної сили на Україні — націоналізованих козаків, діячі молдавської держави, оті спадкоємці культури княжої Руси, мавши якісь політичні пляни у відношенні до України, потребували леґітимних прав. Тому їм було дуже важливо дістати в свої руки текст староруського літопису, що його українські культурні круги почали вживати як засіб пробудження національної ідентичности в культурно - політичній роботі Руси власне десь біля 1618-1619 рр.

Очевидно, що посідання тексту літопису, яке уважалося в ті часи, подібно як це було у княжій добі — посіданням прав на дану територію, було дуже важливою державною справою.

Нашу полемічну літературу можна поділити на дві доби: переломовим фактом було впровадження до неї історизму. Особою, яка це перевела, був Захарія Копистенський. Братанок перемиського єпископа Михайла Копистенського, він належав до гурту Єлисея Плетенецького, що складався з галичан, які на початку XVII ст. перейшли до Києва і почали робити із запущеного міста новий інтелектуальний центр України.

Єлисей П л е т енецький (1550-1624) був до 1599 р. ігуменом Лещинського монастиря, а тоді перейшов на той же пост до Києво-Печерського монастиря. Його наслідником, як у Лещі, так у Печерськім монастирі, був власне Захарія Копистенський, що переселився до Києва у 1616 р. і очолив видавничу діяльність Печерської Лаври. Як відомо, одною з кількох найважливіших відповідей православних католикам була „Палінодія" Захарії Копистенського, написана бл. 1619 р. В ній уперше у в і д р о д ж е н і м к у л ь т у р н і м русі впроваджується елемент історизму і національної ідентичности. Ось що пише Копистенський: „Кнежа Острозскоє В а с и л і й К о н с т а н т и н о в и ч р о ж а й свой з благословенного яфетороского поколіня провадит, пресловутого Володимера, в светом крещенії Василія, монархи великого, и Даніїла, княжат российских, власний потомок". Яфето - Рос(с)и, Володимир, Олег Віщий — появляються у „Протестації" в 1620 р. та у „Віршах" Касіяна Саковича на похорон Петра Конашевича - Сагайдачного в 1622 р.

Знавці палеографії та староукраїнської мови однозгідно ствердили, що „Хлєбніковський" список був скопійований десь в останній чверті ХУІ ст. Копіст мусів бути дуже освіченою людиною, бо писаний ним гарним почерком рукопис виявляє його як доброго знавця староруської мови, а разом з тим і сучасної йому української.

(Продовження буде).

Любов Коленська

ГОЛОС ДИСИДЕНТІВ ІЗ СКВЕРУ ПУШКІНА

У „Ню Йорк Таймсі" з 5-го грудня ц. р. надруковано статтю д-ра Валерія Чалідзе, відомого совєтського фізика і члена - експерта неофіційного М о с ковського Комітету Оборони Людських Прав, який тепер об'їздить з доповідями університетські міста ЗСА.

Д-р Чалідзе пише, що в день відзначення совєтської конституції в Москві у сквері ім. Пушкіна 5-го грудня 1965 р. зібралася невелика група інтелектуалістів під транспарентом, на якому виписано було гасла „Шануй конституцію" і „Ми вимагаємо публічного звідомлення з процесу Синявського і Даніеля". І від того часу кожного року в цей самий день збираються люди, щоб відзначати пам'ять тих, які на засланні чи в ув'язненні страждають тільки за те, що мали відвагу стати на прю із совєтським урядом в обороні людських прав. Але їхнє число маліє. Надто багато з їхніх рядів понесла з собою хвиля репресій. І з кожним днем чимраз більше актуалізується питання: чи ще й далі існуватиме цей рух в обороні людських прав? Чи може тих усіх, що беруть у ньому участь, поув'язнюють, позасилають, залякають і зломлять?..

І наче відповідь на це в „Ню Йорк Таймсі" з 6 грудня читаємо, що увечері 5-го грудня в Москві у Пушкінському сквері академік Андрей Д. Сахаров з 25-ма дисидентами, знявши капелюхи, одну хвилину мовчки стояли біля стіп поета для заманіфестування своєї вимоги, щоб уряд дотримувався ґарантованих совєтською конституцією громадянських прав. Їх зараз же розігнали аґенти КГБ й уніформована міліція. Але хіба не мали вони права маніфестувати, таж згідно із 125 статтею конституції СССР громадянам забезпечується свобода слова, свобода друку, свобода зборів і свобода вуличних походів та демонстрацій...

Валерій Чалідзе заявляє, що політичні репресії посилюються й поширюються на ввесь Совєтський Союз. Можливо, що зростання руху в обороні людських прав і посилення репресій допровадять до змін у способі ведення судових процесів проти дисидентів, у трактуванні в'язнів під час переслухань. Тим часом людина, заарештована у Совєтському Союзі, ввесь час перебуває в цілковитому відокремленні, — ніяких відвідувачів, ніякої кореспонденції і жадного правного дорадника. Ясно, що для спритного слідчого, який застосовує ще й фізичні чи психічні тортури, не так то й важко домогтися від підсудного, навіть дуже стійкого і твердого в своїх переконаннях, повного признання своєї „вини" і цілковитого „розкаяння". І ця „гармонійна погодженість" підсудного дисидента і його слідчого може проявитися на судовому процесі, як то було ще за Сталіна з Бухаріним, Радеком, Томським, сотнями й тисячами інших.

Але не про це йшлося групі інтеліґентів, що сім років тому зібралися у Пушкінському сквері. Вони хотіли відкритого судового процесу, вважаючи, що кожна чесна справа не боїться прилюдности. Вони хотіли такого процесу, на якому підсудний не був би під тиском прокуратора, не був би стероризований слідчим під час переслухання.

Д-р Чалідзе сказав, що можливо його песимізм неоправданий, що можливо покращання міжнародної ситуації приведе до зменшення репресій в СССР і до звільнення політичних в'язнів. Багато людей, сказав він, покладають на це надії, а покищо по в'язницях, на засланні, у психіятричних лікарнях перебувають сотні дисидентів — Григоренко, Борисов, Ґершуні, Красін, Якір, Любарський, Левітін, Ємелкіна. Д-р Чалідзе ще не знав тоді, що син розстріляного Сталіним фельдмаршала Петро Якір під тортурами „розколеться" і назве прізвища двох десятків своїх однодумців так само, як колись, за Сталіна, називали своїх однодумців старі большевики-ленінці.

Недавно сорок совєтських інтелектуалістів вислали до уряду заяву з вимогою проголосити з нагоди 50-річчя СССР амнестію для політичних в'язнів. Жадної відповіді на цю заяву вони не одержали. Якби інтелектуалісти Заходу підтримали цю заяву, можливо совєтський уряд мусів би зайняти інше становище і звільнити бодай частину політичних дисидентів з в'язниць або бодай дозволити їм виїхати із Совєтського Союзу. Сподівання, що урядові чинники могли б зайняти таке становище, д-р Чалідзе зв'язує з виїздом із СССР німців і жидів. Але покищо виїхало їх відносно невелике число, хоч право на виїзд належить до основних прав людини.

Шкода, що не згадав Валерій Чалідзе про українських дисидентів, яким куди важче боротись, як дисидентам московським, бо батьківщина їхня поневолена не лише соціяльно, але й національно. Небезпека націоналізму поневолених народів є для Москви ворогом число один.

Міра Гармаш

СКАНДИНАВСЬКІ ЕСКІЗИ

(6)

Стокгольмська опера, на жаль, закрита, бо ж літо, але за містом в палаті Дротнінґгольмс іде саме ввечері Da pietra del paragone (Проба Любови) Россіні, тож, одержавши квитки, їдемо туди. Постава, режисура та декорації чудові, співаки з сильними, шляхетними та добре вишколеними голосами, ще й п р е к р а с н і актори, повна оркестра зодягнена в строї даного часу — 1812 року. На перерві скоро оглядаємо кілька заль палати, заповнені „по береги" графікою: мідеритами, гравюрами, офортами.

Із 49-ти музеїв Стокгольму на другий день оглядаємо три. Падає дощ — перший раз за ввесь час досі, та нам байдуже, ми в будинках, а коли перебігаємо відносно невеликі віддалі з музею до музею, дощ, теж гуманний як і шведи, мов на замовлення ущухає. В музеї мистецтв за своєю звичкою рішаємо звертати головну увагу на шведських мистців, але як же пропустити нагоду подиватись на виставку чеської сучасної графіки, не „кинути оком" на Рембрандтів, Рубенсів, Ельґреків? Нордійський музей — етнографічний, в історичному шукаємо свідчень зв'язку Швеції з Україною. Знаходимо лише кілька княжих монет, козацьку шаблю, пірнач.

В останній день, ще маючи трохи часу перед відлетом на острів Ґотлянд, заходимо до Королівської Бібліотеки, що якраз навпроти нашого готелю, щоб подивитися, скільки там україністики та що саме. Знаходимо літературознавчі праці, головно про Шевченка пера покійного проф. В. Міяковського, мовознавчі праці професорів Ю. Шевельова та Я. Рудницького, видання НТШ та УВАН і з України. Зі самих літературних творів бачимо в к а т а л о з і дещо з Лесі Українки, з підсовєтських новіших, п'єси Корнійчука, але нікого з шестидесятників. Звичайно, п е р е гляд на швидку руку та недокладний. В розмові з головним бібліотекарем довідуємось, що більша збірка наших літературних творів знаходиться в університетській бібліотеці, де є слов'янський відділ.

На одному з островів — ліс, місце прогулянок жителів Стокгольму. В ньому живуть сарни, олені, великі европейські зайці. Один такий заєць дрімає собі край дороги, не зважаючи на автобус, що проїжджає мимо.

По вечері в ресторані на Скансен слухаємо шведських пісень, дивимось на їхні народні танці. Перед нами вдолині вечірня панорама великого, культурного міста, повного життя. У водах порту відбиваються вежі церков, плавають освітлені кораблі, а на мостах рухаються цяточки „очей" автомобілів.

В Стокгольмі відчувається добробут. У великих, департаментових і менших, головно спеціяльних крамницях, елеґантні речі, люди добре вдягнені. Місто розбудовується. Видно, що країна довго не знала війни. Про чистоту Стокгольму може посвідчити факт, що на його надбережних бульварах є туалети для . . . собак.

Відносно грошей, то на 1 дол. іде ок. 5 шведських корон (так, як в Норвегії 6 норвезьких). Податки, кажуть, великі, але зате повне соціяльне забезпечення .

Хоч як шкода покидати це чудове місто, де ще стільки можна б оглянути, відлітаємо малим двопропелерним літаком до міста Вісбі, столиці найбільшого острова Балтійського моря — Ґотлянду. Летимо у хмарах, але якось не дуже кидає. Освівши на цім довгім (ок. 8 миль) та вузькім (30 миль) острові, відразу відчувається, що це інший, якийсь таємничий світ. Чужинецькі туристи ще його не „відкрили", Ґотлянд покищо тільки вакаційний „рай" шведів. Він оповитий леґендами та саґами, з рунними каменями вікінґів, з похованнями з кам'яної доби, які саме досліджують, з історичним музеєм, багатьма середньовічними церквами, з яких більшість в руїнах, ставши жертвою нападів сусідів, головно данців та німців, з шумом моря, з чудовими побережжями та пляжами, видається дивним, фантастичним сном. На північ від міста Вісбі стоять три свідки минулої жорстокости — високі шибениці, а навколо, наче для контрасту з пасторальним спокоєм, в и п асається худоба, головно вівці. Живе тут червоної масти, середньої величини кінь russ, що цікавить нас своєю назвою. Чи вона походить від слова „рудий" (пор. фран. roux, rousse), чи від німецького „Ross", чи в інший пов'язана зі словом Русь, на жаль, нема часу встановити. Старе місто Вісбі оточене грубим муром з численними вежами-баштами, на яких повівають сині з жовтими хрестами прапори. В місті вузесенькі вулички, але які приємні, які інші як в Італії: чисті, з порядними, помальованими домами, в квітах. Тут пнеться дикий виноград, там фіолетні грона вістарії ваблять око, а он повій різних барв. Всюди троянди. Повно їх, найрізніших сортів. Кажуть, тут вони цвітуть цілий рік. Клімат такий лагідний, що так далеко на півночі ростуть волоські горіхи. Оглядаємо розлогий ботанічний город з найцікавішими родами фльори, руїни церков, що задивлені в сиву давнину віків, подивляємо середньовічний „хмарюдер" — будинок з семи поверхів, а вибравшись на прогулянку за мури міста — розкішні віллі в городах та садах.

Якраз відбувається Вісбі-фестиваль і ввечері в руїнах церкви св. Миколая їтиме музична драма Petrus de Dacia. Співатимуть солісти стокгольмської опери. Ще вдається нам дістати білети. Музика Меглера, лібретто — історія монаха Petrusa, що став ігуменом домініканського манастиря св. Миколая і першим автором Швеції, який похований в цій церкві під хорами, написана д-ром Люндалем в 1929 році. Люндаль використав історичні дані з життя Petrusa та Христини фон Стоммельн, з твору Petrusa про Христину та його поїздку до її родинного міста. Це мала бути біографія дівчини, що стала пізніше св. Христиною, а стала й його власною... Люндаль створив лібретто повне середньовічної містики. Відповідно написана музика, скромні, витримані в стилі декорації, знамените використання рефлекторів та таємничість руїн, з яких залишилося тільки склепіння вгорі, а дія відбувається на тлі величезного вікна, де давно нема вітражу, яке природно темніє та в яке вривається вітер, надаючи всьому дивовижного чару.

Одного по полудня, блукаючи вузькими вуличками, а потім полями за мурами Вісбі, ми під вечір ввійшли крізь одну браму всередину і опинились біля Maria Kyrkan (Маріянської церкви), що, бувши німецькою, оцілила, а нині є катедрою шведського міста, бо так забажала химерна доля. На задній стіні церкви вгорі видно гак, яким німці втягали досередини награбовані скарби, ховаючи їх між дахом і склепінням середньої нави, які були хитро збудовані, щоб не видно було різниці у висоті. З церкви лилися звуки органу, хоч не було нікого. Ми ввійшли і сіли в півтемряві, слухаючи органіста. Кругом пахли липи, а я думала про щасливий, 8-мільйоновий нарід, що мав свою державу, свою ні від кого незалежну церкву...

(Далі буде)

ДЕМОНСТРУЙМО ДІЛАМИ! ЗБЛИЖАЄТЬСЯ КІНЕЦЬ РОКУ І ЯКЩО ВИ ЩЕ НЕ СКЛАЛИ НАЦІОНАЛЬНОГО ДАТКУ ДО НАРОДНОГО ФОНДУ УККА, ВЧИНІТЬ ЦЕ НЕГАЙНО!

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA, INC.
302-304 West 13th Street New York, N.Y. 10014

А. Шіфрін: СССР — суцільна тюрма

(Закінчення з 1-ої стор.)

ріна виселено до Ізраїля, згідно з його бажанням туди виїхати. Тепер він живе постійно в Ізраїлі. Вважає себе одним з керівників сіоністичного руху.

Авраам Шіфрін, говорячи англійською мовою, змальовав страхіття концентраційних таборів і помимо того, що доповідь не була належно упорядкована (про пережите ним передавав мазками, чи окремими епізодами) — публіка слухала доповідача з великою увагою. Прелегент згадував про зустрічі в концтаборах з такими відомими особами, як Верховний Архиєпископ і Кардинал Йосиф Сліпий, адв. Вол. Горбовий, Юрій Шухевич, Михайло Сорока, І. Долішній та другі. При тому доповідач підкреслив, що авторитет і повага Кардинала Йосифа були такі великі, що навіть КГБ не наважувалось говорити з ним „мовою в'язнів". „Націоналістичний рух поширився на цілу територію України, тому процеси в Україні будуть поширюватись і наступить день, коли ваш народ і мої жидівські приятелі будуть вільні" — закінчив своє слово А. Шіфрін.

Після доповіді з коротким словом виступив ще проф. І. Вовчук, вказуючи на вандальські способи большевицьких можновладців, що за всяку ціну намагаються здійснити політику злиття націй, вживаючи при цьому випробуваного терору, і закликав присутніх протестувати перед цілим світом проти большевицького вандалізму, обману і жахів. Доповідачеві А. Шіфрінові було поставлено ряд питань. Вкінці д-р В. Савчак відчитав проєкт резолюцій, які будуть переслані Генеральному Секретареві Об'єднаних Націй і Комісії Прав Людини при ОН. Відспіванням національного гимну закінчено це велике віче.

ДОПОВНЕННЯ

У повідомленні про наради Екзекутиви і Політичної Ради УККА, надрукованому в „Свободі" з 12-го грудня, прохаємо доповнення, що до обраної на тих нарадах Комісії етнічної спадщини та підготови української участи у святкуваннях 200-ліття Американської Революції, крім названих у тому повідомленні, була обрана також Квітка Семанишин, а до Церковної Комісії д-р Юрій Кушнір.

У повідомленні про наради Екзекутиви УНС, надрукованому в „Свободі" з 13-го грудня, слід додати, що в дебатах в організаційних справах взяв участь також асистент керівника організаційного відділу, головний радний Степан Гавриш.

ПЕРЕДРІЗДВЯНЕ

✔ У південноамериканській країні Ґватемалі урядово заборонили населенню вирубувати ялинки для зустрічі Різдва. Таку заборону підписав сам президент тієї країни Арано Оссорі. Хто все таки бажатиме мати традиційну ялинку, той буде змушений задовольнитись штучною.

✔ Поліційний комишинер Патрік Морфі у Ню Йорку видав розпорядження, яким заборонив поліційним силам брати якісь подарунки від населення з нагоди Різдва та Нового Року. Хто з поліцаїв все таки не витримає спокуси, того покарають і можуть позбавити праці. П. Морфі закликає й населення не давати поліцаям святкових подарунків, бо це викликає „корупцію".

✔ У понеділок 11-го грудня був відкритий для цікавих Білий Дім у Вашингтоні з різдвяними декораціями. Прикрашуванням відчинених для глядачів заль і кімнат у Білому Домі керувала дружина Президента Пат Ніксон. Поблизу Білого Дому вже встановили велетенську ялинку із стейту Вашингтон, висотою в 20 футів.

✔ У Центральному Парку і в Маунт Морріс Парку в Ню Йорку бездумні вандали підпалили кілька будов, що належали до управління парками, завдали збитків на 50 000 дол. Через ті пожежі не вдасться вчасно відповідно прикрасити парки на Різдво.

„ЧИ ТРЕБА В НЮ ЙОРКУ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ?"

У „Свободі" з 5-го грудня ц. р була надрукована стаття нашої мисткині, Ярослави Геруляк, присвячена проблемі створення Українського Музею в Ню Йорку на базі етнографічних фондів, що знаходяться в приміщенні Українського Інститут Америки. Стаття викликала жвавий відгомін у нашій нюйоркській громаді і вже в найближчу п'ятницю, 15-го грудня, відбудеться в Літературно - Мистецькому Клюбі панель-дискусія на цю тему, в якій приймуть участь такі мистці й діячі культури: Оксана Грабович, Ярослава Геруляк, Аркадія Оленська-Петришин, Богдан Бойчук, д-р Микола Кузьмович і д-р Богдан Цимбаліс-тий. Початок — год. 7.30 вечора.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВШ. В. С., Джерзі Ситі: Дякуємо, що звернули нам увагу на помилку, яка трапилася в друкарському складі прізвища пані Володимири і д-ра Андрія МАЦЮРАК у згадці про їх чергову пожертву на Гарвардський Центр Українських Студій. Помилка тим прикріша, що це вже третій раз у „Свободі" перекручено прізвище цих наших заслужених і жертвенних громадян. Свого часу при пожертвах на пам'ятник Шевченкові їх помилково названо „Марчук", опісля під святочними побажаннями їх підписано „Тацюрак" і тепер „Мацюк", в усіх випадках замість МАЦЮРАК. Прохаємо пробачення за цього впертого „друкарського чортика" — чорт би його взяв!

ВШ. Панас Буцький, Бразилія: Дякуємо за листа та віршовані святочні й новорічні побажання. Бажаємо і Вам: „щоб добробут не минав Вас, щоб Ви не хворіли, а при праці Ваші руки ніколи не мліли!" Газету посилаємо.

ВШ. Д-р Ю. Т., Рочестер: Вашого листа та вартісний репортаж „По Европі" з подякою одержали і радо використаємо, якщо Ви готові заждати аж звільниться місце в газетному „підвалі" на другій сторінці, де такі матеріяли, звичайно, поміщуємо. Це може статися десь щойно в січні 1973, якщо до того часу не „вскочить" ще якийсь актуальніший матеріял.

ВШ. В. М., Коннектикат: Дякуємо за листа і „Присвяту". На жаль, нам важко було б його використати і тому, згідно з Вашим бажанням, повертаємо Вам його, що в нічому не зменшує нашої вдячности за те, що Ви нам його пропонували.

ВШ. К. Т., Каліфорнія: Ваш вірш прочитав один з редакційних літературознавців і висловив свою опінію одним чужим словом: Гевалт! Дякуємо, але не надрукуємо.

ВШ. А. П., Торонто: Дякуємо за міркування на теми нашої титуломанії. Могли б, евентуально, використати, але Ви переслали нам копію, а „Свобода" не дуже радо використовує матеріяли, що їх порядком індивідуальної пресової служби висилається також до інших газет. Прохаємо повідомити.

РІЗДВЯНИЙ ДАР ВЕРХОВНОМУ

Ню Йорк (Я. П.). — На початку грудня, під час зборів Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви Відділу в Ню Йорку, заініційовано збіркову акцію „Різдвяний Дар Верховному".

Збори закликають всі організації Метрополії включитися в згадану збіркову акцію. Подібні збірки переводять протягом місяця грудня усі відділи товариства та інші організації в ЗСА. Пожертвами на „Різдвяний Дар" під час зборів в Ню Йорку, започаткували: д-р О. і З. Баран 200.00 дол., Е. і О. Куровицькі 100.00 дол., по 50.00 дол. зложили д-р Р. і Л. Осінчук, Я. і Н. Пастушенко, інж. А. і Т. Осадца, Я. і І. Щербанюк, В. і М. Ворох, Л. і О. Шур, інж. А. і Е. Мілянич, І. М. Дзядів, д-р І. і У. Козак, та д-р В. і М. Палідвор 25.00 дол.

Дальші пожертви проситься складати, або надсилати на адресу Відділу: The Patriarchal System, N. Y. Branch, c/o SELF-RELIANCE, 98 Second Ave., New York, N. Y. 10003, або особисто складати в крамниці „АРКА" при 48 схід 7-ма вулиця в Ню Йорку.

Чеки проситься виписувати на „Self-Reliance" ч. 5256, складені пожертви можна відтягнути від податку.

СССР „відзначає" річницю прийняття Загальної Декларації Прав Людини

(Закінчення з 1-ої стор.)

дини і свободи і з гордістю займає це місце, бо упродовж усього свого існування, як перша в світі країна, яка будує соціялізм, він демонструє справжню вірність принципам свободи, демократії і незалежности народів. А тепер, коли відзначається 50-річчя утворення СССР, ввесь світ переконується знову і знову, що власне соціялістична система є тією, яка забезпечує і гарантує у найширшому засягу права і свободи працюючим людям" Таку заяву, присвячену річниці схвалення Загальної Декларації Прав Людини, дав совєтський режим в той час, коли якраз в той сам час з СССР наспівають все нові інформації про чергові арешти, засуди, терор, стосований супроти дисидентів при переслухуваннях в тюрмах тощо. В той час, коли совєтські представники закидають західнім державам, мовляв, вони „топчуть" основні права людини, саджають політичних в'язнів в концтабори і т. д. і т. д., Петр Якір, Валентин Мороз, Вячеслав Чорновіл, Іван Дзюба, Іван Світличний, і сотки інших з різних національностей караються по совєтських тюрмах і концтаборах. Ні одна із делегацій західніх держав, в обличчя яких Совєтський Союз кидав ці обвинувачення у порушуванні прав людини, не спромоглася на таку чи іншу відповідь.

ПАРАДОКСИ ДАВНІ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

державу. Цього погляду комуністи Східньої Німеччини само собою не можуть прийняти за свій. Для зміцнення позицій новоствореної другої „німецької нації" навколо Берліну Москва тримає в цій державі 20 дивізій свого війська. І світ визнає німецьку комуністичну республіку — витвір Москви де факто і де юре, не моргнувши оком, як річ нормальну і навіть — справедливу.

Ще один парадокс — це, проєкт договору між урядом Північного В'єтнаму і урядом Америки з 8 жовтня 1972 р. про замирення в країнах Індо - Китаю. В одній точці договору є слова: „Народ Південного В'єтнаму вирішить вільними демократичними виборами під міжнародною контролею майбутність Південного В'єтнаму". Хороші слова!

Виходить з цього, що комуністи Північного В'єтнаму такі „щирі демократи", що хочуть забезпечити демократичний лад на Півдні, навіть приймають міжнародну контролю на виборах! Чом же не влаштувати таких самих вільних і демократичних виборів у Північному В'єтнамі, щоб довідатися, чи хоче людність тієї провінції жити під комуністичною диктатурою? Чи може вистачає назви Північного В'єтнаму — „Демократичної Республіки", щоб визнати, що там влада спирається на вільні демократичні вибори?

ЧОТИРИ ДНІ В ЧИКАҐО

Репортаж Леоніда Полтави

(4)

Ще про Українську Околицю

Спільно з головою 106-го Відділу УНС п. Андрієм Іванюком, і ще кількома новими знайомими (нехай дарують за прізвища, не всі занотовані, а запам'ятати сотні прізвищ і облич за кілька днів важко) сидимо за одним із столів і „мандруємо" по всій околиці, яка є найбільшою українською дільницею при Чикаґо евню Північ. Тут подаю наслідки такої нашої розмовної мандрівки, бо на фізичні відвідини не вистачило б, навіть з короткими розмовами, і тижня часу.

Так ось, найбільше скупчення українців у Чикаґо є саме тут, на Півночі, де міститься й Дім Відділів УНСоюзу; інше скупчення, одно із найдавніших, є на Середньому Півдні міста; групуються українці й на Далекому Півдні, де є дві українські церкви, також на Північному Заході, де є церква св. Йосифа з о. Йосипом Шарим, і в районі Палатайну, де тепер сконцентрувались переважно родини новоприбулих імігрантів (коли так ще можна сказати про поселенців з 1947-50 років). У Палатайні чи на Палатайні твориться новий український центр.

У найбільшій Українській Околиці на Півночі, вздовж і впоперек центральної Чикаґо евню, розташовані: українська католицька катедра св. Николая, — настоятель о. монс. Петро Леськів, українська православна катедра св. Володимира — настоятель о. протопресв. Дмитро Білецький, будується українська католицька церква парафії св. Володимира й Ольги — настоятель о. Маркіян Бутринський; у районі Деймен є Перша Баптистська церква-пастор Олекса Гарбузюк (там є також активний Відділ УНСоюзу); поблизу в найбільшій Українській Околиці розташовані також українська православна церква св. Софії і церква св. Тройці, що належать до УПЦеркви під зверхністю Митрополита Владики Мстислава, а трохи далі українська православна катедра св. Покрови, що належить до УАПЦеркви Архиєпископа Владики Григорія.

У цій же околиці розташовані: дім СУМА, де ми вже побували, дім ім. Є. Коновальця, Український Музей ім. М. Сіменовича, Українсько-Американський Клюб, кооператива „Самодопомога", банк-кредитівка „Самопоміч", ощадно-позичкова спілка „Певність", дім Пласту, дім ОДУМ-у, дім Союзу Українок Америки, дім УСТ-ва „Леви" із 399 Відділом УНСоюзу, похоронне заведення Музики, українська крамниця „Дельта" дім Видавництва і редакції українського католицького тижневика „Нова Зоря", Українське Видавництво і редакція журналу „Овид" Миколи Денисюка, редакція газети „Українське Життя" д-ра Т. Лапичака, зразково обладнана „Українська Книгарня", Видавництво д-ра А. Антоновича і редакція журналу „Екран", пекарня „Енн-бейкері" Василя Дмитраша, пекарня „Бургунді-бейкері" П. Танчина, склеп „Маркет" В. Шлапака, склеп і також „Маркет" родини Винниченків-Янків, склеп Юрія Боєчка, м'ясарня Івана Туцького „Денді міт маркет", українська фабрика пластикових виробів А. Сокологорського і ташована американська ве- С. Борисевича; поблизу розлика школа ім. Шопена, де відбуваються українські імпрези. Можливо, що ми когось переочили – нехай пробачуть, бо не зі злої волі; ті ж, кого називаємо, не відмовляли в минулому і напевно не відмовлять надалі допомагати в міру можливостей економічно добрим українським заходам і починам. Самозрозуміло, що як американці українського походження не повинні забувати розумного українського гасла „Свій до свого!", так і українські підприємці й купці не повинні занехаювати — і не занехаюють! — славної нашої традиції співпраці світу економіки із світом релігії, культури і політики.

У згаданому районі діють також, крім Відділів УНСоюзу, відділи УРСоюзу, СУК „Провидіння", УНПоміч, немов підтверджуючи факт особливої ролі Союзів у організованому українському житті в ЗСА. В домі УНСоюзу, в окремій великій кімнаті, є центр Української Демократичної Організації на стейт Іллиной, президентом якої є мґр Євген Дачишин, екзекутивним директором відомий адвокат д-р Юліян Куляс, а членом Комітету Андрій Іванюк. Тут приміщені архіви, ділові справи, провадиться листування Української Демократичної Організації, недавно містився тут виборчий штаб...

Пам'ятковa конверта Ліґи Американців Українського Походження, Чикаґо, 1972 р.

У бічному крилі Дому УНСоюзу в Чикаґо приміщена організація під назвою Ліґа Американців Українського Походження, головою якої є гол. радний УНС Тарас Шпікула. У канцелярії урядує мґр Володимир Ничай. Довга велика кімната заставлена столами, друкарськими машинками, різним приладдям; на столах повно течок. Справ багато, адже до Ліґи належать 40 місцевих організацій. При установі є бібліотека з переважно українськими книжками, яку раніше, перед виїздом до Флориди, провадила п-і Гікава. У цій установі сконцентрована також документація Відділу УККА в Чикаґо, видання — місцеві й канцелярії УККА в Ню Йорку. Кореспондентові „Свободи" подарували тут на згадку велику кольорову мапу України, фахово видану Ліґою Американців Українського Походження та стейтовим Відділом УККА, а також зразки прегарно оформлених різнокольорових серій поштових конвертів, у тому й для летунської пошти, з зображенням першого поштового значка з часів Симона Петлюри за УНР, вартости 30 шагів, з написом „Українська Народня Республіка" і зображенням жіночої голівки у вінку (проєкт мистця-академіка Юрія Нарбута). Пам'яткові конверти видала Ліґа в Чикаґо з нагоди 13-го Міжнародного Фестивалю в цьому році, що й зазначено на конвертах англійською мовою, а українською і англійською пояснено, що поштова марка — це перша поштова марка України з 1918 року.

Для розповіді про довголітню діяльність Ліґи треба історика, і йому залишаємо цю велику тему, бо навіть перевезення й надання притулку біля 20 000 людям у цім домі по війні ще й до нині не зафіксоване якслід.

На прощання з цією українською установою, мґр Володимир Ничай частує цукерками „Альпенкройтеркенді". Випродуковані у Швайцарії, з домішкою альпійських лічничих зел. Звертаємо на них увагу тому, що в цім добрім ділі велику ролю відіграє український підприємець у Чикаґо Микола Сенчишак, співласник фірми „Гербаріум", при 2019 Захід Айова вулиця в Чикаґо, Фірма „Гербаріум" спроваджує різні зела з усього світу, насіння, прянощі тощо, навіть гриби (гриби з України — тоннами). Деякі зела „Гербаріум" продає для лікарських потреб, інші на виріб особливих горілок, ще інші для цукерків. Так український підприємець М. Сенчишак, виявивши знання, уміння і розмах, співпрацює нині з усім світом! В Чикаґо таких людей є більше, але немає змоги їх пізнати за обмежений час.

Подякувавши людям, названим тут і не названим, за інформації та побажавши їм дальших успіхів, кореспондент „Свободи" поспішив до Українського Музею, але на кілька хвилин ще заїхав до Дому СУМА, де мав тієї неділі по полудні виступати. У одній із великих кімнат будинку відбувалася проба сумівського мішаного хору „Ватра", нову пісню розучував з молоддю досвідчений диригент проф. Василь Дзуль. За фортеп'яном був проф. Василь Шуть, композитор, з яким вдалося домовитись про окреме побачення. Хор „Ватра" має 58 членів, сумівців і сумівок, опікується цим хором В. Вишиванюк та І. Тельвак, „Ватра" приносить радість не лише голові Управи великого Осередку ім. М. Павлушкова мґр Миронові Кулясові, а й батькам дітей та молоді, і всій громаді. Молода, ясна „Ватра" вже зігрівала серця в Мілвокі, у Міннесоті, і в Чикаґо, виступаючи з різних нагод. Продовжуйте, ростіть і приїздіть до Ню Йорку! „Приїздіть" ніяк не підхоже слово: після 15 годин подорожі навіть професійні співаки можуть від втоми втратити голос, тому — прилітайте (якщо змога)!

(Продовження буде).

Українці католики в Чикаґо в обороні...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

раннях дальшої розбудови самоуправности УКЦеркви, включно з прийняттям її конституції та завершення її патріярхатом"...

Цю масову акцію переводить Комітет Громадської дії за патріярхат Помісної УКЦеркви в Чикаґо та околиці, який об'єднує 94 церковно-релігійні парафіяльні та загально-громадські організації в порозумінні з парохами всіх українських католицьких парафій чикаґської метрополії. На заклик духовенства в усіх парафіях вірні масово підписують листи. На основі вислідів з першого дня акції в найбільших чикаґських парафіях (в катедрі св. Миколая, парафії свв. Володимира й Ольги та парафії св. Йосифа) передбачається зібрати коло 10.000 листів-підписів. Чикаґська акція проходить згідно з постановою проголошеної раніше заяви Ради Українських Організацій ЗСА за Патріярхат Помісної УКЦеркви не тільки в аспекті відкинення заперечень самоуправних прав УКЦеркви, але вона проходить під гаслом всенародної солідарности і підтримки Голови УКЦеркви Блаженнішого Верховного Архиєпископа Йосифа Сліпого, якого тенденційно поминув Ватиканський Державний Секретаріят у листі до українських Владик.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

П'ЯТНИЦЯ, 15-го ГРУДНЯ 1972 р.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. Річні збори 155 Відд. Т-ва Запор. Січ о год. 7-ій веч. у УНДомі при 760 Стейт Стр. На порядку: звіти урядовців та К. Комісі, дискусія, уділення абсолюторії, вибір Управи на 1973 р. і пляни праці. Проситься чл. прибути. — К. Голутпка, предс., М. Фединишин, секр.

СУБОТА, 16-го ГРУДНЯ 1972 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Т-во Дністер, 430 Відд. проводить збірку вкладок за місяць грудень 1972, в суботу, 16 грудня, в год. від 7-9-ої веч. в Укр. Домі при 23 та Бравн вул. Проситься чл. вирівняти вкладки. — Д-р І. Скальчук, предс., І. Кніґницький, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Річні збори Т-ва Чорн. Січ — 14 Відд. о год. 7-ій веч. в приміщенні Чорн. Січі, 688 Sanford Avs. На порядку: вибір нової Управи на 1973 р. та інші важні справи. — К. Роговський, пред., М. П. Отрок, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. Річні збори Т-ва І. Франка — 372 Відд. о год. 7-ій веч. в Іґл Гол, 210 Черч вул. На порядку вибір Управи на 1973 рік. Проситься вирівняти залеглі вкладки. По зборах перекуска. — Степан Дубей, предс., І. Головка, кас., Й. Ярема, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6857. Беніто Козенку — голова змови проти Африки

Харцизники заговорили! Чоловік, якого вони називали через радіо „Б. К." — який наказав їм убити нас, — є в країні тонгів. Його ім'я — Беніто Козенку! Кріси з Европи привозять йому літаками до села вождя тонгів! Він платить тонгам багато грошей за зберігання його тайни!

Улі, я не чув ніяких криків з болю!

Ні, легко було настрашити їх, Тарзане! Погані мужчини не є хоробрими в'язнями!

Цей Козенку висилає свої агентів і кріси з країни тонгів до кожного племени, яке раде вжити їх — безплатно! Брати Омари, що їх ти і мій син Чулю піймали на ріці Дру, працювали для Козенку!